

Hyvivoitineuvola lapsiperheiden tukena: Ideasta toteutukseen

Yhteistyöseminaari TedBM 3/2007

<http://info.stakes.fi/TedBM/FI/tyokokoukset/index.htm>

Tampere 25.5.2007

Tutkimusprofessori Matti Rimpelä, Stakes

Terveyden edistämisen vertaistieto (TedBM) -hanke

Lapsiperheiden hyvinvointineuvola tuli suomalaiseseen keskusteluun 2002

Google -haussa

- | "hyvinvointineuvola" -> 830 osumaa
- | + "lapsiperhe" -> 102
- | "lapsiperheiden hyvinvointineuvola" -> 359
- | **Kehittämishankkeet:**
  - | Tampere, Päijät-Häme ja Espoo
  - | myös Satakunta/Rauma Forssa, Jyväskylä, Lapinlahti, Kemi

Huoli lasten hyvinvoinnista:

| Selityksiä ja vastauksia:

- | syynä lamaleikkaukset - ratkaisuksi resursseja lisää vakiintuneeseen rakenteeseen

- | asiakaskeskeisyys/perhekeskeisyys

- | varhainen puuttuminen

- | yhteistyö/verkostoituminen

- | kuormitus kasvoi edelleen

| Ongelma/häiriömenot: + 6-10%/vuosi

- | kasvu jatkuu edelleen

- | satoja miljoonia euroja uutta rahaa 1998->

| Voimattomuus 2000-luvun haasteiden edessä

Perhe kehittämistyön ytimeen

| Perhesuuntautunutta kehitystyötä jo pitkään kaikilla sektoreilla...

- | ...mutta omia sovellutuksia
- | kaikki laajentavat työtään perheeseen
- | työntekijät väsyvät

| Olisiko vaihtoehtoa? Puhtaalta pöydältä:

Lapsiperheiden hyvinvoinnin varhainen tukeminen

+

terveydenhoito + sosiaalityö + mielenterveystyö

Idea uudesta toimintamallista

"Lapsiperheiden
hyvinvointineuvolassa
terveydenhoito, sosiaalityö ja
mielenterveysyö

yhdistyvät tiimityönä
yhdessä vertaistuen

kanssa **tukemaan**
koko lapsiperheen hyvinvointia

raskauden alusta alkaen."

Kehittämishankkeita 2002 ->

- | Jo pitkään perhekeskeisen neuvolatyön kehittämistä
- | ”Hyvinvointineuvolan” nimellä 2002 alkaen:
  - | Erilaisia sovellutuksia ja painopisteita
    - | Parisuhde, vanhemmuus
    - | Mielensterveys, päihteet
    - | Moniammatillinen tiimityö
    - | Vertaisryhmät
    - | Isä mukaan

Mitä olemme oppineet?

Tulevaisuudessa lapsiperheiden hyvinvointi neuvonta ei ole tietyn sektorin tai ammattiryhmän "omaisuutta".

Siitä tulee yhä enemmän "joukkuepeleä", jossa on mukana kaikki olennainen asiantuntemus.

Riittävä osaaminen erityiskysymyksissä varmistetaan nimeämällä vastuuhenkilöt ja järjestämällä selkeä konsultointi/työnohjaus.

Seuraavan kehittämisvaiheen haasteita

| Idean muuttaminen toteutukseen alkaa jäsentyä selvemmin

| ks. <http://info.stakes.fi/TedBM/FI/tyokokoukset/index.htm>

| Kriittinen arviointi alkaa

| Ehdotukset tulevat arvioitavaksi ja keskusteltavaksi

| Muutosvastarinta tulee näkyviin

| Käynnistyykö ”hyvinvointineuvolan” seuraavan version kehittäminen?

Yhteisiä kehittämishaasteita

| Lapsiperheiden määräaikaiset hyvinvointiarvioinnit

- | KTL:n LATE-hanke, avoterveydenhuollon tietojärjestelmä, uusi terveystietokanta
- | Isät asiakkaiksi raskauden alusta alkaen; terveystarpeet?
- | Yksikkönä perhe: Tuen tarpeen arviointi koko perheen näkökulmasta

| Tietojärjestelmät:

- | miten merkitään perheen kokonaisuutta kuvaavat tiedot ("perhenäkymä");
- | yhteiskäyttö vs. tietosuojat

| Tarpeen ja toiminnan kuvaaminen tunnusluvuilla

| Mitä on hyvinvointineuvolan "perhetyö"?

Tarvitsemme

- | **Menetelmäinnovaatioita,**
- | **mutta myös järjestelmäinnovaatioita**
  - | Menetelmien kehittyminen ei riitä, jos järjestelmä ei tue!

Varhaisen tuen tehostaminen vaatii

- | kuntien johdon tukea,
- | sektori/ammattiryhmärajojen ylittämistä ja
- | **lisähenkilöstöä!**

Symbolinen askel eteenpäin – isä neuvolan täysivaltaiseksi asiakkaaksi

- | **Milloin tulisi merkitä miehen terveystarkastukseen, että hänestä on tulossa isä?**
- | **Heti äidin tuloa raskauden alussa neuvolaan!**
- | **Isän hyvinvoinnin tukemiseen tulisi samalla tehostua**
- | **Terveystarkastus isälle osoittaa vastuunottoa ja huolenpitoa – isää arvotetaan myös neuvolatyössä**
- | **Mistä löytyy ensimmäinen kunta, jossa tämä vakiinnutetaan käytännöksi ja myös seurataan toiminnan tilastoinnissa?**

Lisätietoja:

<http://info.stakes.fi/TedBM/FI/tyokokoukset/index.htm>